

Przedmiotowy System Oceniania z chemii

Zasady ogólne

Ocenianie wewnętrzne na zajęciach z chemii ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć,
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju,
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia,
- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Przedmiotowy System Oceniania z chemii obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych,
- 2) ustalanie ocen bieżących i śródrocznych,
- 3) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych
- 4) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych,
- 5) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom/prawnym opiekunom informacji o postępach i trudnościach w nauce, i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

Na lekcjach chemii ocenianiu podlegają:

1. wiadomości,
2. umiejętności (sprawności i kompetencje),
3. zaangażowanie w procesie nauczania.

Uzasadnianie ocen

- 1) Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną,
- 2) Uzasadnienie oceny bieżącej:
  - a) uzasadnienie oceny za odpowiedź ustną następuje bezpośrednio po zakończeniu odpowiedzi w trakcie zajęć;
  - b) oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie na życzenie ucznia w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy
- 3) Nauczyciel w formie pisemnej uzasadnia ustaloną ocenę, na sprawdzonej i ocenionej pisemnej pracy ucznia (w formie podanych zdobytych punktów możliwych do zdobycia

Jawność ocen dla ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych

Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców / opiekunów prawnych.

- 1) Każda ocena z ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia podlega wpisaniu do dziennika elektronicznego po jej ustaleniu i ustnym poinformowaniu ucznia o jej skali,
- 2) Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych w ciągu 2 tygodni od momentu sprawdzenia i oceny prac.
- 3) Ocena wpisywana jest do dziennika elektronicznego,
- 4) Rodzice/prawni opiekunowie ucznia oraz uczniowie mają możliwość wglądu do sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych w obecności nauczyciela po wcześniejszym ustaleniu:
  - a) trakcie spotkań, które odbywają się zgodnie z ustalonym na dany rok szkolny harmonogramem;
  - b) w trakcie indywidualnych spotkań, w terminie ustalonym z nauczycielem danych zajęć edukacyjnych.
- 5) Rodzice po zapoznaniu się w obecności nauczyciela ze sprawdzonym i ocenionym sprawdzianem lub inną dokumentacją dotyczącą oceniania swojego dziecka zwracają ją nauczycielowi.
- 6) Na wniosek ucznia lub jego rodziców nauczyciel udostępnia do wglądu dokumentację dotyczącą egzaminu klasyfikacyjnego lub poprawkowego.
- 7) Nauczyciel zachowuje prace kontrolne do zakończenia roku szkolnego.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- znajduje odkrywcze, nietypowe rozwiązania problemów i zadań,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- umie formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk,
- potrafi precyzyjnie rozumować posługując się wieloma elementami wiedzy, nie tylko z zakresu chemii,

- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych lub wymagających wiedzy chemicznej,

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane programem,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wskazuje dużą samodzielność i potrafi bez nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela, dotrzeć do innych źródeł wiadomości,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty chemiczne,
- wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji,
- bierze udział w konkursie chemicznym lub wymagającym wiedzy i umiejętności związanych z chemią,
- potrafi poprawnie rozumować o kategoriach przyczynowo-skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem również pokrewnych przedmiotów.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje przy pomocy nauczyciela,
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji (układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice i inne),
- potrafi bezpiecznie wykonywać doświadczenia chemiczne,
- rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o niewielkiej skali trudności,
- poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych,
- jest aktywny w czasie lekcji.
- rozumie i poprawnie stosuje określone w programie terminy, pojęcia i fakty,
- wykonuje samodzielnie typowe zadania,
- posługuje się zdobytą wiedzą w różnych sytuacjach praktycznych.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- potrafi korzystać, przy pomocy nauczyciela, z takich źródeł wiedzy, jak układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice,
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonać doświadczenie chemiczne,
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości określonych programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- rozwiązuje z pomocą nauczyciela typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisać proste wzory chemiczne i równania chemiczne,
- przejawia niesystematyczne pewne zaangażowanie w proces uczenia się.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia się,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna symboliki chemicznej,
- nie potrafi napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi,
- nie wykazuje zadawalającej aktywności poznawczej i chęci do pracy.

Ocenie na lekcjach chemii podlegają następujące formy aktywności ucznia:

1) Wypowiedzi ustne - przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu;

2) Sprawdziany pisemne (prace klasowe) - przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej i oceniane w czasie nie dłuższym niż 15 dni roboczych (licząc od następnego dnia po napisaniu pracy).

3) Uczeń, który z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej, przystępuje do jej napisania w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdziany są obowiązkowe.

4) Uczeń, który z pracy klasowej otrzymał ocenę niekorzystną, może raz poprawiać daną pracę. Poprawa pisemnych prac kontrolnych z oceną niekorzystną dla ucznia jest dobrowolna i musi odbyć się w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania przez nauczyciela sprawdzonych i ocenionych prac. Termin poprawy jest jednocześnie terminem ostatecznym zaliczenia pracy przez uczniów, którzy z przyczyn usprawiedliwionych nie pisali pracy kontrolnej w pierwszym terminie. Oznacza to, że dla tych uczniów nie wyznacza się już nowego terminu poprawkowego. Ocena otrzymana za poprawioną pracę jest wpisywana jako kolejna do dziennika, poprawa danej oceny nie oznacza anulowania poprzedniej. Jeśli z poprawy uczeń otrzyma ocenę niedostateczną, nie jest ona wpisywana do dziennika.

Kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane;

Prace domowe w tym obowiązkowe oraz dla chętnych.

Aktywność na lekcji - w przypadku dużej aktywności na lekcji uczeń może otrzymać kilka ocen za aktywność.

Prace dodatkowe - schematy, plansze, wykresy, rysunki, gazetki w klasopracowni, referaty itp.

Udział i osiągnięcia w konkursach.

Ponadto:

1)Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek i wiadomości za czas nieobecności w szkole. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może zwolnić go z tego obowiązku lub wskazać wybrane partie materiału do uzupełnienia.

2)Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej ma prawo do otrzymywania pracy pisemnej dostosowanej pod względem formy i treści do własnych możliwości.

3)W przypadku nieobecności usprawiedliwionych, trwających co najmniej tydzień, uczeń ma prawo do jednodniowego „okresu ochronnego” w dniu powrotu do szkoły. W razie nieobecności dwutygodniowej lub dłuższej „okres ochronny” trwa trzy dni. Uczeń może skorzystać z tego przywileju, o ile poinformuje o przyczynie nieobecności w trakcie jej trwania.

4) Uczniom klas pierwszych przez pierwsze dwa tygodnie od rozpoczęcia roku szkolnego nie stawia się ocen niedostatecznych.

5)Uczeń ma prawo do zgłoszenia dwóch nieprzygotowań w półroczu z każdego przedmiotu, ale tylko jednego nieprzygotowania z przedmiotu realizowanego w wymiarze jednej godziny w tygodniu. Nieprzygotowanie zgłasza uczeń na początku lekcji.

Zgłoszenie nieprzygotowania nie może być uwzględnione w dniu zapowiedzianego sprawdzianu. Nieprzygotowanie ucznia do lekcji nauczyciel zaznacza w dzienniku lekcyjnym przy pomocy znaku „np”.

6) Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego negatywna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

7) Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata powyższych konkursów uzyskał po ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną końcową ocenę klasyfikacyjną.

Skala oceniania prac pisemnych:

ocena celująca	100%	ocena bardzo dobra +	96% - 99%
ocena bardzo dobra	90% - 95%	ocena dobra +	85% - 89%
ocena dobra	75% - 84%	ocena dostateczna +	70% - 74%
ocena dostateczna	60% - 69%	ocena dopuszczająca +	50% - 59%
ocena dopuszczająca	35% - 49%	ocena niedostateczna	0% - 34%

Klasyfikacja śródroczna, roczna

Klasyfikacja śródroczna z chemii polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z tego przedmiotu.

Klasyfikację śródroczną przeprowadza się raz w ciągu roku szkolnego na koniec pierwszego półroczu, zazwyczaj w połowie stycznia.

Klasyfikacja roczna z chemii polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z tego przedmiotu.

Ocenę klasyfikacyjną z chemii nauczyciel wystawia na podstawie minimum trzech ocen cząstkowych.

Ocena roczna uwzględnia oceny bieżące i dorobek całego roku (nie tylko drugiego okresu).

Ocena śródroczna i roczna klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną.

Dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej z chemii.

O przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych uczniów rodzice są powiadamiani:

- 1) podczas dnia otwartego,
- 2) poprzez dziennik elektroniczny

O przewidywanej negatywnej rocznej ocenie klasyfikacyjnej ucznia rodzice są powiadamiani podczas dnia otwartego.

Przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna nie jest równoznaczna z ostateczną roczną oceną klasyfikacyjną. Może być ona podwyższona.

Warunki i tryb otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.

1)Tryb uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna:

- a) nie później niż trzy dni robocze, po uzyskaniu informacji o przewidywanych ocenach rocznych, uczeń ma prawo złożyć u nauczyciela pisemną prośbę wraz z uzasadnieniem o podwyższenie oceny rocznej z zajęć edukacyjnych,
- b) uczeń w podaniu deklaruje, na jaką ocenę chce podwyższyć ocenę przewidywaną,
- c) nauczyciel podejmuje decyzję o przeprowadzeniu pisemnego sprawdzianu z zakresu materiału rocznego, zgodnego z wymaganiami edukacyjnymi na ocenę, o którą uczeń się ubiega,
- d) aby otrzymać taką ocenę, uczeń musi uzyskać co najmniej 80% punktów możliwych do uzyskania,
- e) ustalona roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna.

2. Ocena negatywna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego

Opracowały:

Marta Fabczak

Mirosława Trębacz